

CÁC LOẠI CẦN SỐ XE Ô TÔ. Ý NGHĨA CÁC KÝ HIỆU VÀ CÁCH SỬ DỤNG CẦN SỐ.

1. CẦN SỐ TỰ ĐỘNG. Được nhà sản xuất chia làm 4 loại phổ biến, bao gồm: cần số dạng cần gạt, cần số dạng núm xoay, cần gạt số sau vô lăng và cần số dạng nút bấm. Trong đó, cần số dạng cần gạt là loại được trang bị phổ biến nhất trên hầu hết các loại xe.

Cần số dạng cần gạt xe Toyota Vios.

Cần số dạng núm xoay xe Land Rover.

Cần số dạng cần gạt sau vô lăng trên xe Mercedes-Benz.

Cần số dạng nút bấm Honda Accord.

Ngày nay, ô tô càng trở nên phổ biến hơn song với những người lần đầu sử dụng loại xe này đôi khi sẽ gặp khó khăn khi có các loại ký hiệu bằng chữ cái của một từ trong tiếng anh trên xe. Vì vậy, nếu để ý và nắm được quy tắc cũng như ý nghĩa của các ký tự. Bạn sẽ thấy mọi việc trở nên đơn giản hơn, khi thực hiện sang số.

Những ký hiệu cơ bản trên cần số ô tô số tự động gồm:

- Số tiến: D (Drive)
- Số lùi: R (Reverse)
- Số 0: N (Neutral)
- Đỗ xe: P (Park)

Chẳng hạn như hình bên, cần số của xe đang để ở chế độ P - đỗ xe. Khi muốn lùi xe đưa cần số về R hoặc nếu muốn dừng lại ở thời gian ngắn, đưa cần số về số N (số 0 hay còn gọi là số mo). Khi muốn cho xe chạy, tài xế chuyển về chế độ D.

Lưu ý: Khi thay đổi số giữa các vị trí P, R, N, D trên xe số tự động thì chân phải của tài xế phải đạp bàn đạp phanh.

Ngoài ra, còn có các ký hiệu khác trên cần số xe tự động tùy thuộc vào từng dòng xe và hãng xe như sau:

- M (Manual) (+/-): Trong đó, dấu (+) là tăng số và dấu (-) là giảm số
- OD (Overdrive): Trong trường hợp xe đổ đèo, tài xế xe tự động nên chuyển lầy về chế độ OD
- L (Low): Khi xe tải nặng hoặc khi xe lên/xuống dốc thì chuyển về chế độ L
- B (Brake): Để hạn chế tình trạng rà phanh, nhiều dòng xe có chế độ B với chức năng tương tự như chế độ L
- S (Sport) (+/-): Đối với các dòng xe số tự động mang đậm phong cách thể thao, trên cần số có chế độ lái S (Sport) để mang đến cảm giác lái mạnh mẽ và bốc hơn D1 (Drive 1), D2 (Drive 2),... : Đây là chế độ hỗ trợ đổ đèo rất an toàn theo đánh giá của các chuyên gia có nhiều kinh nghiệm ô tô. Ngoài ra, chế độ D1, D2 cũng giúp xe di chuyển dễ dàng hơn trên điều kiện địa hình đèo dốc. Các cấp số 1, 2, 3,... trên hộp số tự động có nguyên lý vận hành như trên số sàn.

Như hình phía trên bên phải là sơ đồ số của dòng xe Toyota Vios 2022 sử dụng hộp số tự động 7 cấp. Khi cần số gạt về phía M sẽ chuyển sang chế độ số sàn. Nếu đẩy cần số về phía dấu (+) có thể tăng cấp số từ 1 đến 7. Ngược lại, tài xế có thể giảm dần từ cấp số 7 xuống 1 nếu như gạt cần số về phía dấu (-).

- **Đối với xe số tự động, khi khởi hành xe bạn cần thực hiện các bước sau:**
- Bước 1: Chân phải đạp bàn đạp phanh và giữ nguyên.
- Bước 2: Khởi động xe bằng chìa khóa hoặc nút khởi động Start/Stop
- Bước 3: Tiếp tục giữ chân phanh và di chuyển cần số về D (tiền) hoặc R (lùi)
- Bước 4: Nhấc chân phải ra khỏi bàn đạp phanh, xe sẽ tự động tiến về phía trước hoặc lùi về phía sau với tốc độ thấp. Sau đó nếu muốn tăng tốc độ bạn chuyển chân phải qua bàn đạp ga. Bạn muốn đi nhanh hay chậm tùy theo lực chân phải của bạn đạp ga nhiều hay ga ít.
- Bước 5: Trong khi di chuyển, hộp số tự động sẽ chọn số chính xác cho từng điều kiện vận hành. Người lái cũng có thể điều chỉnh dựa trên các vị trí số có trên hộp số bán tự động như vị trí số S hay M +/-.
- Bước 6: Khi dừng xe, chân phải đạp và giữ bàn đạp phanh, tay phải chuyển cần số về vị trí P kéo phanh tay, sau đó tắt máy xe và rời khỏi xe. (trước khi tắt máy bạn nhớ tắt máy lạnh và các thiết bị điện trên xe).

Lưu ý: Khi lái xe số tự động không được sử dụng chân trái. Đối với người mới học lái xe số tự động trước khi lên xe bạn cần phải quan sát sơ đồ số trên khu vực cần gạt số. Khi xe đang đứng yên tại chỗ bạn cần đạp hết bàn đạp phanh và vào thử tất cả các vị trí số trước khi khởi hành. Khi khởi hành xe số tự động chân phải giữ bàn đạp phanh, tay phải vào số D (kiểm tra xem xe có bị nhậm số hay không) rồi hạ phanh tay. Sau đó bạn nhấc nhẹ chân phải cảm nhận sao cho xe tiến về phía trước an toàn, rồi chuyển chân phải qua bàn đạp ga để tăng tốc độ của xe. Các bạn cần sử dụng lực chân phải (lớn dần đều) để đạp bàn đạp ga sao cho tốc độ của xe nhanh dần đều. Tránh tình trạng đạp ga lớn (vù ga) dẫn đến tốc độ của xe thay đổi đột ngột làm cho tâm lý của bạn bị hoảng loạn dẫn đến chân phải đạp nhầm giữa bàn đạp ga và bàn đạp phanh. **Chân phải sẽ đảm nhiệm cả bàn đạp ga và phanh.** Trong đó, quy tắc cửa miệng được các tài xế lâu năm truyền nhau là "rời chân ga là phải qua chân phanh". Điều đó có nghĩa, trong cùng một thời điểm thì chân phải chỉ làm 1 trong 2 nhiệm vụ: hoặc là ga hoặc là phanh.

“Theo lời khuyên của các chuyên gia. Khi đỗ xe, nên thực hiện theo các bước: Đạp phanh chân cho xe dừng hẳn → về N → kéo phanh tay → về P → tắt máy. Đơn giản hơn là: đạp phanh chân → kéo phanh tay → về P → tắt máy. Điều này sẽ góp phần giảm thiểu sự mài mòn cũng như hư hại các chi tiết trong hộp số”.

2. CẦN SỐ SÀN: Về cơ bản, ký hiệu trên cần số sàn bao gồm:

- Số trung gian: Số 0, hay còn gọi là số “mơ” (Neutral). Ký hiệu này nằm trên đường ngang phân chia giữa dãy số lẻ và dãy số chẵn (như hình bên dưới)
- Các số tiến: Hàng trên luôn là số lẻ gồm 1,3,5. Hàng dưới là số chẵn gồm 2,4,6...
- Số lùi: R (Reverse) tùy theo hãng xe mà cơ cấu số sẽ khác nhau, trên cần số đều có in sơ đồ cơ cấu sang số nên chỉ cần chú ý một chút là xe số sàn nào cũng đi được.

Đối với xe số sàn, khi khởi hành xe bạn cần thực hiện các bước sau:

- Bước 1: Chân trái đạp hết bàn đạp côn, tay phải vặn chìa khóa nổ máy xe.
- Bước 2: Tay phải vào số 1, hạ phanh tay. (bước này chân phải giữ chân phanh).
- Bước 3: Chân trái nhả (mở) côn sao cho xe tiến về phía trước và chân phải chuyển qua bàn đạp ga nhẹ nhàng sao cho xe khởi hành êm dịu.

Ví dụ: Sơ đồ số như hình dưới đây.

Nếu muốn vào số thì các bạn cần thao tác như sau.

- Số 1: Lắc cần số qua hết bên trái và đẩy lên.
- Số 2: Lắc cần qua hết bên trái và kéo xuống.
- Số 3: Lắc cần về chính giữa và đẩy lên.
- Số 4: Lắc cần về chính giữa và kéo xuống.
- Số 5: Lắc cần qua hết bên phải và đẩy lên.
- Số R (số lùi): Lắc cần qua hết bên phải và kéo xuống.
- Số trung gian (số 0 hay còn gọi là số mơ): Đưa cần số về vị trí hàng ngang ở giữa.

Một số sơ đồ số sàn dòng xe khác.

Trên đây là thông tin về các ký hiệu trên cần số ô tô số sàn và số tự động. Hy vọng qua bài viết đã giúp bạn đọc có thêm thông tin hữu ích và dễ dàng có được trải nghiệm lái xe an toàn, thoải mái.

Lưu ý: Đối với người mới học lái xe số sàn trước khi lên xe bạn cần phải quan sát sơ đồ số trên đỉnh cần số (đối với xe số sàn). Khi xe đang đứng yên tại chỗ bạn cần đạp hết chân côn và vào thử tất cả các cửa số trước khi khởi hành. Khi khởi hành xe số sàn chân phải giữ chân phanh, chân trái đạp hết bàn đạp côn vào số 1 (kiểm tra xem xe có bị nhậm số hay không) hạ phanh tay. Sau đó bạn mở chân côn cảm nhận sao cho xe tiến về phía trước an toàn rồi chân phải chuyển qua chân ga tăng tốc độ của xe và di chuyển đến số tiếp theo. Các bạn cần lưu ý sử dụng tay số sao cho phù hợp với tốc độ của xe (số thấp thì đi với tốc độ chậm, số cao thì đi với tốc độ nhanh). Khi thay đổi số bạn cần phải đạp hết bàn đạp côn. Bạn nên nhớ chân côn và chân ga thì tỷ lệ nghịch với nhau (côn mở ra thì mới đạp ga vào).

Thầy Tư Hải Vân - sưu tầm Internet.

Nguồn: <https://www.toyota.com.vn/> - <https://oto.com.vn/>
<https://thanhvien.vn/> - <https://dantri.com.vn/>